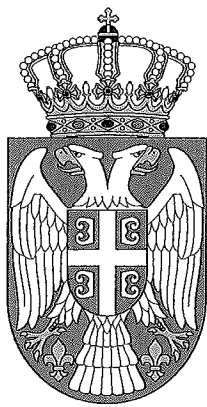

ИЗВЕШТАЈ

ЗАШТИТНИКА ГРАЂАНА/ ГРАЂАНКИ

ЗАШТИТНИК ГРАЂАНА / ГРАЂАНКИ

OMBUDSMAN

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ГРАД БЕОГРАД

Градска општина
САВСКИ ВЕНАЦ

ГОДИШЊИ ИЗВЕШТАЈ

ЗАШТИТНИКА ГРАЂАНА/ГРАЂАНКИ

ОД 01.01. ДО 31.12.2018.

РЕПУБЛИКА СРБИЈА – ГРАД БЕОГРАД
ГРАДСКА ОПШТИНА САВСКИ ВЕНАЦ
ЗАШТИТНИК ГРАЂАНА/ГРАЂАНКИ

Београд, Кнеза Милоша 99

У В О Д

Заштитник грађана може бити институција или особа која је задужена да представља интересе јавности одговарајући или истражујући притужбе на злоупотребе или повреде права.

Иако Омбудсмана – Заштитника грађана / грађанки постављају владе или скупштине, он има значајан ниво независности у свом раду. Нико нема права да утиче на рад и поступање Омбудсмана – Заштитника грађана. Непристрасност, законитост, независност и правичност су основни принципи деловања.

Поред Скандинавских држава, од 1970. године, институцију омбудсмана прихвата и велики број других земаља, како европских, тако и ваневрпских земаља. У преко стотридесет држава ова институција је успостављена као уставна, независна институција.

У духу нашег језика Омбудсман значи, односно преводи се, дословно, као повереник или пуномоћник. Као независан, самосталан, штити људска права и слободе грађана, када их крше органи управе.

Ова институција у нашој држави постоји на нивоу Републике са називом Заштитник грађана, на Покрајинском нивоу се назива Покрајински Заштитник грађана - Омбудсман и на нивоу градова и општина под називом Заштитник грађана града / општине – локални омбудсман.

На седници Градске Општине Савски венац, као нестраначка личност, вољом свих присутних одборника, једногласно је дана 31.августа 2017. године, изабран Заштитник грађана Градске општине Савски венац. Изабрани Заштитник Грађана треба да врши своју функцију, имајући у виду идеју прородног права, да се људи удружују, као наставак личне слободе сваког појединца, традицију законског утемељења створеног у Србији, доношењем Закона о зборовима и удружењима и међународним документима, а нарочито право и слободе из Универзалне декларације о правима човека и Међународног пакта о грађанским и политичким правима.

Омбудсман поступа на основу Устава, Закона о заштити грађана, Статута градске општине Савски венац, Одлуке о заштитнику/заштитници грађана/грађанки Градске општине Савски венац, других прописа и општих аката, као и ратификованих међународних уговора и општеприхваћених правила међународног права.

По први пут у историји општине Савски венац је на основу Одлуке о заштитнику/заштитници грађана/грађанки Савски венац, изабран први Заштитник грађана. Треба констатовати да је, после нешто више од годину дана од избора, ова историјска чињеница за општину Савски венац, постепено представља добру основу за значајнији напредак људских права инволвиран по стандардима заштите људских права прихваћених у Европској унији и развијеним земаља широм света. Ово је значајни почетак напретка и унапређење модерног схватања помоћи, заштити развоју и унапређењу грађанских и уопште људских права грађана/грађанки Градске општине Савски венац.

Почели смо са радом на адреси улица Кнеза Милоша број 99, у приземљу са улазом из Дурмиторске улице у Београду, пре свега у складу са Статуом градске општине Савски

венац, Одлуке о заштитнику/заштитници грађана/грађанки Градске општине Савски венац, других прописа и општих аката.

Институција Омбудсмана доживљава свој процват средином 20. века, када га у своје правне системе уводе велики број држава. Тежња је да се ова институција што више приближи грађанину и да му буде доступна на локалном нивоу.

Године 2006, као што смо истакли, по први пут се у правни систем Републике Србије, Уставом Републике Србије, уводи институција омбудсмана, тачније, како то Устав назива - Заштитник Грађана.

Република Србија спада у ретке системе која институцију омбудсмана има на националном, покрајинском и локалном нивоу. Свака од наведених институција омбудсмана је независна и самостална у свом раду. То даље подразумева да се они не налазе у међусобном односу хијерархијске надређености и подређености.

У Србији институција омбудсмана или, по Уставу термилошки прецизније - заштитника грађана, општине су предвиделе Статутом кроз један, евентуално два члана, док је веома мали број локалних самоуправа које су му поклониле читаве главе Статута.

На нивоу Републике Србије, уз свесрдну активност УЛОС-а, предложен је текст јединственог Статута и Одлуком о заштитнику/заштитници грађана/грађанки за све Општине у Републици . Важно је истаћи да је такав текст Одлука врло сличан управо овом који је наша Скупштине општине већ усвојила. Значи, у тако малу, квалитетнију групу спада и Градска општина Савски венац .

Заштитник грађана је изабран на мандат од пет година, јер су испуњени сви следећи услови у складу са Законом :

- да је дипломирани правник;
- да има најмање десет година искуства на правним пословима, који су од значаја за обављање послова из надлежности заштитника/заштитнице грађана/грађанки;
- да има запажено искуство у заштити права грађана/грађанки;
- да поседује високе моралне и стручне квалитете;

У сврху побољшања положаја грађана/грађанки, у односу заштите њихових права, Заштитник грађана/грађанки за свој рад одговара Скупштини градске Општине и подноси Скупштини градске општине Савски венац редован годишњи извештај о раду најмање једанпут годишње за претходну годину. Услови из Одлуке су овим годишњим извештајем за 2018.годину испоштоване.

Од 01. 09. 2017, Заштитник грађана / грађанки Градске општине Савски венац је др Светислав Миловановић, на основу Одлуке о заштитнику/заштитници грађана/грађанки Градске општине Савски венац.

Донета Одлука о избору заштитника/заштитнице грађана/грађанки Градске општине Савски венац је на период од 5 (пет) година мандата.

Дефиниција службе Заштитника грађана је да помаже:

- Основно правило, усклађено Законом и Одлуком је да Заштитник грађана може поступати и року од годину дана после поступања по искоришћавању свих Законом предвиђених правних средстава , односно, када је притужилац исцрпео сва правна средства која му стоје на располагању. Разлози су када општински органи, као и други органи и организације које обављају јавне послове, а чији је оснивач општина Савски венац, без оправданих разлога одуговлаче вођење поступка, не поштују предвиђени поступак, неправилно примењују законе и друге правне акте, не извршавају донете одлуке, тражене информације не достављају или не дају иако су то у обавези.

-Да би се убудуће спречила дискриминација и кршење права може предлагати и измене прописа по службеној дужности, у интересу унапређења и заштите људских права;

- може предлагати мишљења на нацрт прописа или општих аката општине, када се њима уређују питања од значаја за заштиту права грађана.

Заштитник грађана је независан и самосталан и не може да се утиче на његов рад и начин деловања. Омбудсман поступа примењујући принципе законитости, правичности, непристрасности, независности. Заштитник грађана је овлашћен да контролише поштовање права грађана, утврђује повреде учињене актима, радњама или

нечињењем органа управе, ако се ради о повреди и других општих аката органа Градске општине Савски венац.

Само ако не поступају као другостепени органи у управном поступку Заштитник грађана не контролише рад и не може узети у разматрање захтев за покретање поступака, који се односе на рад Скупштине Градске општине Савски венац, председнице Градске општине и Већа Градске општине.

Мишљења, препорука и све одлуке заштитника грађана немају извршну снагу. Оне се заснивају на ауторитету институције и квалитету правне логике природног права, које су темељно и стручно аргуменатоване.

Заштитник грађана има обавезу на тајност свих података из предмета, који се односе на притужиоце, у току, као и по истеку мандата омбудсмана.

Ограничен обавезом чувања тајности и заштити тајности личних података притужиоца, предмет овог извештаја су генерална запажања, без појединачних случајева и личних података.

РЕСУРСИ

Општинска управа је обезбедила заштитнику грађана добре услове за рад са седиштем у згради у улици Кнеза Милоша 99, у приземљу . Улаз у канцеларије је из Дурмиторске улице. Квалитетни услови за рад у многоме доприносе независности , самосталности, објективности, коректности, отворености и јавности рада заштитника, у оном оквирима који су Законом ограничени.

Како би се омогућила непосредна и стална комуникација са странкама постоји засебан улаз у зграду, две канцеларије пристојно опремљене потребним урђајима и опремом за рад, почетак формирања секретаријата са сарадницом за пословно–техничке и административне послове, формуларе, брошуре, штампане материјале на пулту као и простору сређеном за странке. Флајерима о дефиницији заштитника и формирању институције, специјално усаглашен образац за потребе истраживања, образац за притужбе и друго.

Извршена је израда и постављање зидне табле испред седишта канцеларије у улици Кнеза Милоша 99.

Успостављен је посебан део са модерно графички уређеним детаљима за постојање нове институције Заштитника грађана/грађанки на сајту општине Савски венац. На сајту се налазе све потребне детаљне информације са навођењем за лакши приступ, електронским путем, или новоинсталираном директном телефонском линијом, који омогућавају лак и једноставан приступ свему ономе што је важно за грађане да се увек ефикасно обрате Заштитнику.

По позиву Заштитник грађана/грађанки присуствује колегијумима и седницама Скупштини општине. Редовно је информисан о свим активностима од стране надлежних служби Градске општине Савски венац. На иницијативу самог заштитника увек се једноставно и брзо успоставља лични контакт и састанци са свим функционерима, начелницима и одговорним особама на нивоу Скупштине општине и свих организација којима је оснивач општина.

Значајно је напоменути да су све службе и запослени умрежени у јединствени електронски систем који даје огроман допринос правовременом међусобном комуницирању и информисању.

ЕВИДЕНЦИЈА ПРЕДМЕТА И НАЧИНИ ЊИХОВОГ РЕШАВАЊА

Од 01.јануара до 31.децембра 2018. године, Заштитник грађана/грађанки је покренуо поступак по 154 притужбе и у сваком предмету је остварен непосредан контакт са подносицем.

Грађани су уредно обавештени о свакој активности Заштитника по њиховој притужби у свим фазама – прикупљање информација од субјекта притужбе, покретање поступка, датих препорука, рокова итд. Такође су органи општинске управе на које се притужба односи били информисани о сваком поднеску, у свим фазама поступка Заштитника грађана, од прикупљања доказа до акта о

окнчању поступка по притужби која су неоснована, а ако је утврђено да су постојали недостаци у раду органа против кога је поднета, упућена је препорука како би уочени недостатак требало отклонити.

На почетку смо, ради сликовитије анализе извештаја, покушали да класификујемо притужбе по областима и сличним карактеристикама . Међутим, не може се једноставно издвојити само неколико важних или посебних, јер је за сваког притужиоца његов проблем највећи и најбитнији од проблема који муче грађане (без навођења имена због тајности поступка).

Заштитнику је било обраћања око коришћења заједничких просторија, гаражног и пословног простора, као и консултација у вези избора управника зграда, с обзиром да тадашњи изабрани не раде професионално. Проблеми везано за паркирање у дворишту њихове зграде, јер су добијали казне које немају никаквог основа. У вези судских процеса и Центра за социјални рад (виђање детета). Доста жалби због нетачних и увећаних рачуна за струју и крађу струје за које се не утврђују кривци. Грубо кршење права запослених од стране послодаваца (неисплаћивањем зарада и одбијањем издавања обрачунских листа). Тражење помоћи за одузета трофејна оружја, који су власништво притужиоца. Притужбе да се стане на пут предузимачима који узимају новац од странака , али не завршавају плаћено (превара). Решавање проблема у вези враћања имовине ~ реституције. Више жалби станара на грађевинске раднике који на градилиштима непрестано лупају, ударају, прљају све околом блатом и камионима. Утврђивање пропуста законитости и правилности у раду првостепених органа. Захтеви да се уреде фасаде зграда због дотрајалости и санирања пукотина који настају пуцањем и слегањем асвалта услед превеликог

терета аутобуса, камиона и лоше урађених претходних грађевинских радова на самој улици. Предмети о бесправној градњи, односно о рушењу таквих објеката. Притужбе око поништења одлука о додели на коришћење заједничких просторија. Предмети за заштиту од самовоље грађевинаских инспектора који доносе исхитрена неутемељена и брзопотезна решења. Притужба за решавање проблема из поднетих кривичних пријава против станара који својим понашањем угрожавају безбедност станара. Поднесак за исправку учињених неправди према странкама од Основних и других судова у Београду и Србији. Притужбе како би се спречило рушење свог грађевинског објекта, а предмети су предати на легализацију. Захтев за решавање проблема укњижбе некретнина, јер се предмети налазе у РГЗ, где су враћени више пута на другостепени орган, који се дуго не решавају. У име здравља деце, захтев за реакцију надлежних, јер је школа без грејања као и да нема изгледа за скорије решење. Захтев са молбама да наша општина Савски венац пружи помоћ у виду радног ангажовања, материјалног или новчаног карактера особама са инвалидитетом. Велики број притужби за несавестан и бескрупулозан рад приватних извршитеља комуналне полиције и инспектора. Притужбе жртава породичног насиља, затим заштита старих суграђана. Проблеми самохраних мајки, права незапослених, особа са инвалидитетом, ратних инвалида и учесника задњих ратова и многе, многе друге...

Готово је немогуће издвојити две исте притужбе од преко 250 притужби рачунајући и захтеве упућене телефонским путем. Треба истаћи тоталну раличитост захтева и широки опсег правног, комуналног, полицијског, управног, грађевинског, кривичног, радног права, инспекцијске различитости, пореских нејасноћа, комбинације молби и притужби из потпуно различитих сфера правног

управног, судског, извршног, законодавног и других система знања и вредносних и моралних опсега.

Већина притужитеља, поред достављања велике старе документације, као неуке странке, тешко формулишу јасно и кратко своје захтеве. Обично се у једном налази неколико различитих захтева, и по материји, по времену и против различитих институција и личности. Често предмети нису у вези тако да је и у том делу прецизирања притужбе неопходно стручно ангажовање Заштитника. Упућена је молба за састанак а тема би била пројекат под називом „Промоција и мониторинг рада институције Заштитника грађана у Србији“, коју реализује иницијатива младих за људска права . Презентовали би опште и специфичне циљеве пројекта, план пројектних активности и све начине заједничког рада на пројекту.

На адресу Заштитник грађана/грађанки ,фигуративно речено у различитој форми обраћања закуцало је преко двеста педесет грађана . Без претходних великих формалности Заштитник грађана/грађанки углавном решава да се грешке, застоји, непотребно одуговлачење и трајање поступка аномалије и неправилности исправе и предлаже начине како то учинити. Заштитник грађана испитује да ли је неки орган управе или друга организација која врши јавна овлашћења законито и правилно решавао о неком праву или интересу грађана и захтева решење.

Институција, раније Омбудсман, а по Уставу Заштитник грађана је бесплатно доступна свим грађанима, без икакве дискриминације који имају интерес за то. Омбудсман треба да се понаша и обавља своју дужност по начелима природног права, правде и успоставља највише стандарде у односу на грађане, тиме и неговање поверења и уважавања институције Заштитника. Са порастом степена образовања долази до пораста перцепције доступности информација.

У току 2018. године, колико постоји институција омбудсмана у ГО Савски венац, Заштитник грађана је углавном поступао по притужбама грађана које су притужбе најчешће подносили писменим обраћањем на новоформираној писарници, као део новоформираног Секретаријата заштитника која прима предмете заштитника грађана, тако и интерним завођењем електронским путем. Често су грађани, уз помоћ заштитника, износили притужбе усмено на записник, телефонским путем, или путем припремљених образаца. Велики број обраћања заштитнику се одвијао управо преко електронске поште. Истиче се да је све време рада заштитник давао одговоре и савете грађанима који су се обраћали телефоном, којих је по слободној процени било преко стотину.

Значајан број долазака странака у институцију заштитника у претходној години је евидентиран кроз интерну евиденцију. Сваки грађанин је примљен, било да је заказао пријем или није. Грађани Савског венца су добро информисани о улози омбудсмана, у смислу помоћног али институционалног деловања у правним оквирима државног правног система Републике Србије.

Занимљиво али важно да је преко 70% испитаника (градско подручје *) упознато да постоји институција Омбудсмана - Заштитник грађана. Међутим, информисаност је већа међу грађанима од 30 до 60 година, са високим образовањем из приградских средина и оних чија су примања преко 30-40 хиљада динара месечно и оних који се не изјашњавају као припадници осетљивих група.

У 2017. години смо започели, а у 2018. години наставили са анализама и применом најновијих методологија за побољшање видљивости, знања, информисаности о постојању Омбудсмана- Заштитник грађана.

Доста грађана наводи да информације у вези са радом Омбудсмана- Заштитник грађана у различитим врста медија нису разумљиве. Посебно су мање разумљиве најмлађима, као и онима са основном школом, незапосленима, грађанима који немају лична примања, као и грађанима који се изјашњавају као припадници осетљивих група.

Било је ситуација када Заштитник грађана није био надлежан за поступање у конкретној ситуацији. Заштитник је сваког грађанина–притужиоца, приликом заршетка

консултација, у предметима када није надлежан за поступање, упућивао на стварно надлежан орган или институцију, где могу наставити остваривање својих права.

Било је пет анонимних притужби, по којој заштитник иначе не поступа, па је тако завршено у складу са прописом. .

Нешто више од половине испитаника сматра да није могуће да се током обраћања Заштитнику грађана не открива идентитет притужиоца.

Велики број грађана мишљења је да Заштитник сме пружити бесплатну правну помоћ али једна трећина грађана то не зна.

У многоме јача међусобно поверење, када се грађани редовно обавештавају и непосредано разговорају са Заштитником о свакој активности по притужби грађана. Тиме се оснаживала и боље упознавала сама институција заштитника.

Као што је наведено од 01. Јануара до 31. децембра 2018. године, заштитник грађана је добио у радни поступак 154 притужби и у сваком предмету је остварен директан, лични контакт са притужиоцима.

До краја претходне године није било персонализоване притужби које се односе на конкретне обрађиваче предмета и на њихов рад.

Грађани су се обраћали и због условно проблема са комшијама 37, проблема са ранијим Скупштинама, односно Советима стамбених зграда и Управницима зграда 45 заједно са претходним, као и ради упознавања са одређеним својим правима у ситуацијама када нису још увек повређена (нису бројчано кроз писарницу евидентирана).

Када је у питању поступак по притужбама грађана, највећи број испитаника сматра да је Заштитник грађана у могућности да поступа по притужбама које се односе на рад јавних предузећа, затим на рад Установа, на рад Управе, док у најмањој мери сматрају да је Заштитник грађана у могућности да реагује на притужбе грађана које се односе на рад Управника стамбених зграда.

Било је седам притужбе на рад и поступање Комуналне полиције које су се односиле на непоступање по пријавама, као и пропусте у обавештавању грађана о предузетим радњама и мерама по пријавама.

Грађани су најчешће давали различите одговоре на питање “Чиме се бави Омбудсмана-Заштитник грађана?” Одговарали су - бави се заштитом права и интереса свих грађана, - пружа правну заштиту и помоћ грађанима; - бави се заштитом права и интереса

остљивих и угрожених група; - контролише рад државних институција; - посредује у односу између грађана и државних институција. Ово последње је заправо тачно, јер Заштитник грађана примењује правну логику, аргументе природног и обичајног права и обичајних правних правила. Својим угледом и моралним вредностима заправо помаже бољем разумењу оних који одлучују и оних о чијим правима се одлучује (грађани), посебно у сегменту побољшања људских права и слобода.

Такође има различитих мишљења да се Омбудсман - Заштитник грађана бави са правима националних мањина, права жена, права детета, права старијих особа, особа са инвалидитетом, права ЛГБТ особа, права незапослених особа, права жртава породичног насиља чак и права лица лишених слободе.

Велики број предмета током 2018. Године је окончан констатацијом Заштитника грађана да је орган решио проблем након обраћања странака .

СТАТУС ПРЕДМЕТА

Важно је напоменути да смо у 2018. години имали три пута више обраћања грађана него у другој половини 2017. године.

1. Одбачене притужбе :

- највише притужбе на неефикасан и неправедан рад правосуђа (иако за ту материју нисмо надлежни), легализације, озакоњења, управника зграда (55 предмета);

2. Обустављени поступци:

- највише притужбе на РГЗ Србије без јасне општинске надлежности и многе друге (16 предмета); који су поступци обустављени због наступања застарелости или истека законског рока за обраћање институцији;

3. Одустанак подносиоца:

- више међусобних притужби око нерешених личних и власничких односа око одржавања стамбених зграда, комуналних проблема, проблеми са инспекцијама, првостепених управних одлука и друго (37 предмета);

4. акта о окончању поступка по притужби која су неоснована (23 предмета)
5. Поред наведених завршених предмета, остало је још (17 предмета) чије је решавање и поступци у току са предлозима и сугестијама
6. незавршених (15 предмета), у раду

Анализирајући примедбе на рад надлежних органа, које су у надлежности рада заштитника грађана могу се поједноставити као специфично, следеће:

- Уместо државних органа већином се терет прикупљања доказа пребацује на подносиоце, па тиме и поскупљују трошкови целокупног поступка који углавном највише штете ефикасности реализације заштите права странке;
- Странке - притужиоци су незадовољни временским трајањем поступка, пред надлежним државним органима које превазилази уобичајно временско решавање таквих предмета;
- Докази за покретање таквих старих поступака налазе се најчешће у архивама који изискују време прикупљања јер се, због протока времена, не налазе или нису сачуване у електронској форми
- Притужиоци нису добијали довољно јасне и прецизне информације од надлежних органа и одељења;
- Истичу да углавном нису услишене њихове молбе управо из претходно наведених разлога.

На питања о мерама спроведеног поступка које Заштитник грађана може да пропише половина грађана не зна да одговори на ово питање. Други део мисли да може да пропише препоруку, предлог, мишљење, решење, а неки мисле да Заштитник може да донесе и пресуду.

Подносиоци притужби, грађани, би требало да од Заштитника добију, или стекну уверавање у разлоге дужине трајања поступка, начина прикупљања доказа и непристрасност, као и чињеницу да локална власт постоји ради грађана и остваривања њихових права.

Начин на који се грађани најчешће информишу о томе чиме се бави Омбудсман-Заштитник грађана је : -ТВ 31,3 % ; -штанпани медији 13,6 % ; -интернет портали 12,5%; -У школи, на факултету 7% ; -преко пријатеља, познаника 6,3% ; -друштвене мреже 5,6 % ; - на радном месту 4,4 ; - радио 3,8% ; - дом здравља , невладин сектор 2%

Специфичне су поднете притужбе које се односе на случајеве који су настали пре ступања на снагу Одлуке о Заштитнику грађана/грађанки. Ради се о одлукама која су постале извршне у ранијем временском периоду, а нису ушле у процес реализације. По закону Заштитник грађана-Омбудсман је уважавајући разумевање и уз сагласност странака, након њиховог саслушања, поступак обустављао , што је у складу са Одлуком - да заштитник грађана неће поступати у случајевима насталим пре ступања на снагу основних правних аката у вези заштите права.

Одустајање странака засигурно није нестао код њих разлог за незадовољство и неправду. Сугестија општинској управи је да треба истрајавати на покушају изналагања, по могућности неких нових приступа и начина могућих решавања и оваквих изузетака. Један број грађана не зна да ли може да сноси одговорност / санкције због тога што су се обратили Заштитнику грађана, а само неколико посто грађана сматра да може. Добро је да огромна већина мисли да не може да сноси последице ако се обрати Заштитнику грађана што јасно поткрепљује важност инаституције Заштитника грађана у Србији, која се угледала на стабилне и успешне државе у свету.

Након њиховог саслушања, у свим случајевима, поступак је обустављен у предметима где је била сагласност странака, пре свега, где најпре нису искоришћена сва правна средства која грађанима стоје на располагању.

Заштитник грађана је постепено успостављао сарадњу са надлежним одељењима због сумњи у ефикасност и објективност службеника одељења у неким предметима општинских управа и на тај начин је исказивање сумњи на рад државних органа решавао саветима, које су странке - притужиоци углавном прихватили, из разлога што је заштитник накнадно заказивао састанке са притужиоцима. Такви предмети би се

ефикасно завршавали и овакав приступ је повећавао грађанима поверење и благонаклоност према институцији заштитника грађана, па и према органима државне управе.

Није било притужби у којима је заштитник поступао по изузетку, применом члана 12. став 3. Одлуке о заштитнику грађана/грађанки, ако би била нанета ненадокнадива штета, или грубог кршења правила етичког понашања запослених у општинској управи или јавној служби.

После неефикасног и поступка који се непримерено одуговлачи, чак и колико се до решења долази, заштита права које грађанин оствари губи на вредности заштићеног добра и тих права.

Омогућено је подношење захтева за легализацију објеката подигнутих без грађевинске дозволе, новим Законом о планирању и изградњи Републике Србије. Узимајући у обзир обавезу подношењем захтева за легализацију и озакоњења у предвиђеним роковима, за које подносиоци нису били правовремено ни тачно информисани, то је решавано личним ангажовањем и саветима заштитника након саслушања странака уз консултације са овлашћеним службама и органима, а у складу са законским одредбама. Странке, притужитељи, на жалост, у многим примерима ретко имају законског права да се обрате Омбудусману. Како због изгубљених рокова који су углавном давно прошли, због нестручности појединих адвокатских или неадекватних стручних приступа, неусаглашених правних и законских прописа који су тада били важећи. У таквим ситуацијама помоћ Заштитника грађана можемо назвати добром вољом. Проналажењем нових креативних решења у оквиру добре воље и добрих услуга као што су позиви телефоном овлашћених, молбом за пријем странке и друго. Да их за почетак овлашћена лица саслушају, и уз то да добију искрено правоваљано добронамерно образложење да нема правног основа. Често се та стрпљивост саслушања, искреност образложења, пријатност пријема притужиоца, много важнија од самог успеха, који је у том моменту ван домашаја правде и правичности, из свих претходно наведених разлога и околности.

Заштитник грађана је указивао на све проблеме претходно наведене, где год је и када год је био у прилици да контактира и обавештава надлежне институције за та конкретна питања на која се проблеми односе.

У анализи стања права грађана, сагледавањем свих околности потребно је да институције, органи, установе и јавна предузећа локалне самоуправе у сарадњи и заједничким снагама препознају права грађана, отклоне недостатке у раду настале повредом права грађана и поступају првентивно у овој области. Проблеме грађана треба решавати јасно, потпуно, а одлуке којима се уређује начин рада органа, институција, установа и предузећа локалне самоуправе, а тиче се права грађана треба доносити уз претходно дато мишљење и консултације са Заштитником грађана.

АКТИВНОСТИ ЗАШТИТНИКА ГРАЂАНА

Међународно најактуелнија сазнања из области развоја и унапређења људских права и слобода су квалитетне обавезе које изискује стално усавршавање и научно вредновање слободе уопште и самог носиоца посла Омбудсмана. У ком правцу и на који начин треба радити на унапређењу рада ове институције. Најбоље сазнања добијамо на изузетно важним конференцијама које су специјално организују за рад свих Заштитника грађана- Омбудсмана у Републици Србије на којима присуствујемо . Најпре, у најкраћем освртању са већине едукативно сазнајних конференција су питања :

Најпре, „Питање родне равноправности и борбе против дискриминације – Улога локалних и покрајинског омбудсмана“, одржаног у Врњачкој бањи 08-09. мај 2018. године , са темама “Зашто је родна равноправност тема “ и “Како живе жене и мушкарци у Србији “.

Даље , дана 27.-28 септембра 2018. год. у великој већници скупштине општине Бачка Топола одржана је Конференција се под називом : „Досадашња искуства и правци даљег развоја институције омбудсмана“, поводом обележавања 15 година од почетка рада првог омбудсмана у Републици Србији.

Постигнут је циљ конференције да се, уз учешће свих локалних омбудсмана у Републици Србији, Покрајинског заштитника грађана-омбудсмана и Заштитника грађана Републике Србије, сагледају досадашња искуства у раду и функционисању ове институције као и виђења у ком правцу и на који начин треба радити на унапређењу рада ове институције. Такође је циљ конференције успео разменом мишљења међу учесницима, стицање нових знања и позитивних, корисних и употребљивих сазнања, јачање интегритета институције, као и сагледавање могућности за боље умрежавање међу институцијама.

На конференцију су били омбудсмани из околних земаља као и представници институција из земље и иностранства, као и угледни стручњаци у овој области, који су дали допринос по питању унапређења рада ове институције у Републици Србији. Издајемо теме: Значај институције омбудсмана у правном систему Републике Србије Актуелна питања институције локалних омбудсмана у републици Србији; Улога и допринос омбудсмана развоју родне равноправности; Значај институције омбудсмана за заштиту права етничитета; Сарадња и однос Покрајинског заштитника грађана – омбудсмана и локалних омбудсмана; Унапређење рада локалне управе сарадњом са локалним омбудсманом.

Присуствовао и учествовао на представљању "Посебног извештаја Заштитника грађана о заступљености жена на местима одлучивања и позицији и активностима локалних механизма за родну равноправност у јединицама локалне самоуправе у Србији“, која је одржана 18. октобра 2018. године у Медија центру, у Београду .

Заштитник грађана је учествовао, на другој међународној научној конференцији

одржаној од 30. до 31. октобра 2018. у Новом Саду „ ЗАШТИТА ЛЈУДСКИХ ПРАВА”
„Од противправности до законитости “ – „*From Unlawfulness to Legality*”.

У раду су учествовали председница Владе РС, Шеф Мисије ОЕБС-а у Србији , затим Председик Скупштине АП Војводина, Председник Покрајинске владе, Министар правде РС, Заштитник грађана Републике Србије, Покрајински заштитник грађана – Омбудсман, као и међународни и домаћи врхунски професори и предавачи. Ову конференцију организовао је ОЕБС- Организација за Европску безбедност и сарадњу, Мисија за Србију, Покрајински омбудсман, Правосудна академија. Излагане теме су биле од противправности до законитости и све у вези са тим које представљају правно умеће Заштитника грађана/ грађанки . Право у оквиру слободе и безбедности и друге теме од значаја за рад заштитника грађана. Нарочито је значајан организован округли сто са темом: “Право на приватност из угла људских права”, где су учествовали заштитници грађана из Словеније, Црне Горе, Македоније, Босне и Херцеговине, Румуније, Бугарске и Грчке.

Скуп „Жене у парламентарном животу Војводине 1918-2018“ који је Покрајински заштитник грађана – омбудсман организовао 23. новембра 2018. године у Скупштини АП Војводине.

Презентацију извештаја „Истраживање о нивоу свести грађана Града Новог Сада о постојању канцеларије Заштитника грађана и промовисање рада канцеларије“, организовано је 24. новембра 2018. Године такође у Новом Саду.

Стручни скуп "ЗДРАВЉЕ, САМОПОШТОВАЊЕ И ДОСТОЈАНСТВО ДЕТЕТА" и „Подршка деци на болничком лечењу“, одржан 26.11.2018.г. у Културном центру Новог Сада .

Конференцију под називом „Истанбулска конвенција - од закона до праксе", коју као координатор мреже "Живот без насиља" организовао Покрајински заштитник грађана – омбудсман , одржана је 7. децембра у у Скупштини Аутономне покрајине

Војводине.

Стручни скуп под називом " ПРАВО НА ЗДРАВУ ЖИВОТНУ СРЕДИНУ" ,
„ Органска пољопривреда и начин одрживог развоја без загађења животне
средине “, одржан је 14. децембра 2018. године у Новом Саду.

У 2017. години Заштитник грађана ГО Савски венац је постао члан Удружења локалних Омбудсмана Србије. У том својству је присуствовао округлим столовима и активно учествовао на конференцијама које је организовао ОЕБС- Организација за Европску безбедност и сарадњу, Мисија за Србију и Удружење локалних Омбудсмана Србију, са еминентним учесницима. Конференција под називом „АКТУЕЛНА ПИТАЊА ИЗ ПРАКСЕ ЛОКАЛНИХ ОМБУДСМАНА У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ” одржана је у Шапцу прошле године . Наставила се и од 05 , до 07. Децембра 2018 . године, са интересантним темама „ Заступање и моћ“, „Стратегија заступања, анализа заинтересованих страна “, „Припрема поруке“, „План рада Удружења”, „ Развој појединачних планова и заједничког плана Удружења “.

Упознавања са најновијим актуелностима треба навести и поред претходно наведених тема следеће веома значајне :

- Доступности здравствене заштите и разматрање могућности међусобне сарадње институција заштитника грађана у РС на ову тему;
- Услуге социјалне заштите у виду личног пратилаца детета;
- Примене Закона о становању и одржавању зграда, плаћање услуга у предшколским установама јединице локалне самоуправе и социјална заштита у решавању стамбених потреба социјално угрожених категорија становништва и потребе за социјалним збрињавањем;
- Медијација и њене методе као додатна помоћ у заштите људских права;

- службе правне помоћи , њен значај рада и функционисање у јединицама локалне самоуправе за остваривање права грађана;
- Овлашћења комуналне полиције.и њихово ближе уређивање.

Поред претходно наведених и раније значајних као на конференцији „Локални заштитници грађана (омбудсмани) и заштита животне средине“, у оквиру пројекта „Подршка удружењу локалних омбудсмана Србије”.

Конкретно и стално, Заштитник је у сарадњи и размени информација и искустава са републичким градским, као и локалним заштитницима грађана у Републици Србији, а у циљу размене искустава, знања, а тиме и оснаживања неопходности постојања институције Заштитника грађана.

УДРУЖЕЊЕ ОМБУДСМАНА СРБИЈЕ

На основу члана 12 став 1 и члана 78 Закона о удружењима, имајући у виду идеју прородног права људи да се удружују, као наставак личне слободе сваког појединца. Такође на традицију законског утемељења створеног у Србији доношењем Закона о зборовима и удружењима из 1881. године и међународним документима – а нарочито право на удруживање проистекле из Универзалне декларације о правима човека, затим Међународног пакта о грађанским и политичким правима оснивачка Скупштина Удружења, на основу својих овлашћењана из Статута УОС Србије донетог 05.12. 2018.-е године, оснивано је прво ново „УДРУЖЕЊЕ ОМБУДСМАНА СРБИЈЕ“ или „ASSOCIATION OF OMBUDSPERSONS IN SERBIA“ , ради усавршавања побољшања остваривања циљева у области

заштите и унапређења људских, грађанских и мањинских права и унапређења институције омбудсмана.

Удружење се оснива ради остваривања следећих циљева:

- Заштита и унапређење људских, грађанских и мањинских права
- Јачање институције омбудсмана
- Подршка раду омбудсмана
- Организација и реализација едукативних активности омбудсманима
- Информисање јавности о значају рада омбудсмана
- Информисање јавности и надлежних органа о питањима која указују на значај, положај и улогу омбудсмана
- Информисање надлежних органа о проблемима у раду омбудсмана
- Организовање едукативних активности грађанима и свим осталим субјектима друштвене заједнице ради упознавања са питањима која су од значаја за област људских, грађанских и мањинских права
- Организовање стручних саветовања, семинара и друго из области људских, грађанских и мањинских права и њихове заштите
- Издавање едукативних и пропагандних материјала (књиге, часописи, брошуре и друго) из области људских, грађанских и мањинских права, односно везано за рад омбудсмана
- Сарадња са органима, организацијама и заједницама, односно свим институцијама из области људских, грађанских и мањинских права
- Сарадња са субјектима који представљају угрожене друштвене групе
- Израда предлога закона и других прописа из области људских, грађанских и мањинских права, предлога за измене и допуне ,односно давање иницијатива за доношење одговарајућих закона и других прописа и измене и допуне
- Израда модела правних аката неопходних за рад омбудсмана
- Израда базе података неопходне за рад омбудсмана
- Израда интернет презентације и система комуникације удружења и омбудсмана
- Организација студијских путовања за потребе остваривања циљева удружења

У остваривању циљева Удружење ће предузимати мере за:

- Заштиту права на смостално и непристрасно обављање послова омбудсмана
- Заштиту угледа и достојанства омбудсмана као институције и самих личности омбудсмана, односно заменика омбудсмана
- Измене одредби Устава, Закона и других аката који уређују институт омбудсмана, односно контролно надзорних органа, а посебно у циљу остваривања принципа независности и самосталности институције омбудсмана и успостављање потпуне владавине права

- Иницирање и организовање јавних и стручних расправа о раду омбудсмана
- Обезбеђење материјалних и других услова за остваривање циљева удружења
- Сарадња са међународним организацијама и заједницама
- Сарадња са омбудсманима у свету и њиховим удружењима
- Сарадња са локалним и регионалним омбудсманима и њиховим удружењима
- Афирмисање вредности из области људских, грађанских и мањинских права
- Заштита и унапређење независности и самосталности омбудсмана
- Помоћ и подршка локалним омбудсманима којима је угрожена независност и самосталност или неко друго право или који се у свом раду сусрећу са активностима којима се њихов рад отежава или онемогућава
- Израда Кодекса омбудсмана Србије
- Подстицање научног и уметничког стваралаштва на плану унапређења и заштите људских, грађанских и мањинских права и афирмације значаја, положаја и улоге омбудсмана
- Организовање активности на плану афирмације људских, грађанских и мањинских права и толеранције међу омладином
- Израда програма и материјала за афирмацију заштите и унапређења људских, грађанских и мањинских права
- Сарадња са структурама власти и политичким структурама у питањима из области рада омбудсмана
- Подршка свих активности усмерених на унапређење рада и јачање институције омбудсмана
- Подршка и учешће у свим другим активностима које су усмерене на остваривање циљева у области у којој делује удружење

Издавање стручних публикација у којима се обрађују питања из области права и управе, односно међународног права

- Организовање стручних саветовања, семинара, предавања и других облика стручног и професионалног усавршавања чланова удружења, односно омбудсмана
- Додељивање признања и награда за успешан професионалан рад
- Сарадња са другим удружењима и невладиним организацијама
- прописима и пракси рада омбудсмана

На оснивачкој Скупштини Заштитник грађана др.Светислав Миловановић је почаствован тиме што је изабран за члана Управног Одбора “ASSOCIATION OF

OMBUDSPERSONS IN SERBIA ”. То је засигурно напредак како на јачању афирмацији Институције Омбудсмана Града Београда Градске општине Савски венац као централне градске општине тако и на личном плану. Пре свега сарадња са омбудсманима у Европи и целом свету и њиховим удружењима , као што већ постоји добра сарадња са локалним и регионалним омбудсманима и њиховим удружењима .

ЗАКЉУЧАК

1. За релативно кратак периода од годину дана и четири месеца се са одељењима општинске управе успоставила високо професионална форма сарадње, уз међусобно вредновања и поверења што је од изузетне важности за грађане;
2. На основу Посебног извештаја Републичког заштитника грађана о репродуктивном здрављу Рома и Ромкиња, препорука је да се донесе локални акциони план за примену Стратегије за социјално укључивање Рома и Ромкиња;
3. Велики напредак постоји у комплетном електронском повезивању свих органа и служби у јединствен систем, тако да је постигнута добра међусобна комуникација, лака доступност свим потребним и важним обавештењима и вршење увида у потребну документацију везану за предмете у раду;
4. Ради доследне примене Закона о општем управном поступку одређење заштитника грађана је да у наредном периоду настави непосредно да сарађује са одељењима општинске управе, сходно овлашћењима из Одлуке;
5. У наредном периоду организовати и даље учествовати у што више стручних састанака, различите видова трибина, семинара, округле столове, конференција

и пригодне активности за унапређење и заштиту људских права, грађанских и мањинских права;

6. Непрекидна афирмација, популаризација и промовисање заштитника грађана, као и уједначавање праксе око свих аката између локалног и заштитника грађана Града Београда и Републике Србије;
7. Побољшање, унапређење сарадње на вишем нивоу са медијима и односи с јавношћу;
8. Стално унапређење и поспешивање рада службе правне помоћи општине Савски венац, са посебним освртом на осетљиве друштвене групе као један од важних услова за што потпунију заштиту права грађана. Потребно је да боље функционишу, тиме би и ефикасније поступале и омогућавали грађанима остваривање права на правну помоћ ;
9. Секретаријату за инспекцијске послове омогућити потпуну примену важећих прописа о планирању и изградњи и о инспекцијском надзору на општини Савски венац;
10. Инсистирати да јавно -комунална предузећа чији је оснивач Град приликом формирања цена за комуналне услуге које пружају, сагледају економску ситуацију и реалну чињеницу да велики број грађана живи са минималним примањима.
11. Предвидети у буџету и употребити средства за финансијску подршку породицама са тешком болесном децом, затим саветовалишта за адолесценте, како би се унапредио поступак и контрола за заштиту деце од насиља, злостављања и занемаривања;

12. Користити што више медијацију , као важан облик решавања спорова грађана и привреде и употребити најновија знања поступка медијације;
13. Остаје да се још више развија, непрестано проширује сарадња са Председником Скупштине, члановима Општинског већа и Председником општине Савски венац, Секретаром Скупштине, са свим начелницима/цама и њиховим заменицима и многим другим функционерима и радницима у општини и институцијама које је оснивач општина;
14. После пар месеци више од прве године установљавања Заштитника грађана, као нове институције у градској општини Савски венац, у смислу заштите права грађана Савског венца , у односу на рад општинске управе, постигнути су значајни резултати.

Први значај је сам чин успостављења Институције и канцеларије заштитника којих још увек има мало на локалном нивоу у правном систему Републике Србије. Истаћи да је велики број грађана преко двеста педесет који се обратио са својим проблемом саслушан, уважен, посаветован или са покренутим поступком је напредак ка квалитетнијој заштити и унапређењу људских права. Анализом конференција и семинара са темама који се најдиректније тиче побољшању права, а тиме и квалитет живота грађана, изискује још много посвећености и рада ка побољшању права и усаглашавања нових знања свих нас учесника, доприносу развоју и заштити људских права.

Треба истаћи да су углавном обезбеђени добри услови за ангажовање и рад заштитника грађана/грађанки Градске општине Савски венац. Потребно је да се унапреди интернет веза за канцеларију Заштитника грађана/грађанки, како би у сваком тренутку могли правовремено реаговати на све интервенције, притужбе грађана и овлашћених институција.

Жеља, мотивација , инспирација и потреба наших грађана је суштински и правно уређена, са образовним кадровима, финансијски рационална, ефикасна и у свим сегментима уређена државна управа. За остварење претходно наведеног, општинска

управа ГО Савски венац је у прилици и могућности да још значајно тога уради, што се и чини, како би се више тога урадило у оспособљављу низ институција, са којима сарађује и које је основала. Заштитник грађана/грађанки Градске општине Савски венац покреће поступак по притужби грађана или по сопственој иницијативи. Поред права на покретање и вођење поступка Заштитник грађана има право да пружањем добрих услуга, посредовањем и давањем савета и мишљења о питањима из своје надлежности делује превентивно у циљу унапређења рада органа управе и унапређења заштите људских права и слобода.

На основу досадашњих искустава Заштитник грађана/грађанки је могао утврдити да је Савски венац централна општина Града Београда (главног града у Србији и по величини значајна метропола у региону), је сигурна средина са сензибилитетом њихових грађана да прихватају различитост и разумеју да нису сви исти, као да је и још присутно ткз. традиционално размишљање .Али у најновијим статистикама је много мањи број него у недавним временима . Сваки разговор на неку тему која „није друштвено прихваћена“ је корак напред ка инклузији и потпуном прихватању различитости а тиме проширењу свести код људи о бољем прихватању ранијих „непремостивих“ супротности .

Савремен приступ ткз. ИТ повезивање рада свих служби и органа општине “умрежавања” организације рада, служби, рад одељења и свих који учествују у ланцу доношења одлука, овим показују велики напредак у квалитетнијем пружању услуга грађанима, а тиме и значајно унапређују заштиту људских права и све друге слободе грађана . Очигледно је и много тога урађено као што је значајан напредак савременом приступу организације рада и уграђивању најновијих достигнућа осврмењивању свих сегмената у раду градске општине Савски венац, чиме такође посредно побољшава амбијент за имплементирање и развој људских слобода и њихово унапређење.

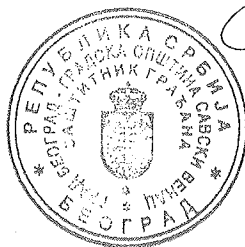
По Закону ова институција и сам Омбудсман су потпуно независни . Грађани све више стичу поверење услед гаранција које проистичу из законских одредби и потврдом у пракси да се притужиоцима доносе одлуке без икаквих уплитања других . Наравно независност није привилегија јер се Заштитник мора руководити професионализмом . Тако да Заштитник поступа у овој фази по Закону о етици . Тиме се објашњава и изјава

о професионализму којом ће се Заштитник руководити у свом раду а то су независност , професионалност , интегритет и марљивост.

Новина је да Заштитник грађана може присуствовати судском поступку као "пријатељ суда". Изузетно (само по захтеву суда), може дати и своје мишљење у вези наведеног предмета .

Методологија рада Заштитника грађана, његово усавршавање и допринос подизања угледа , препознатљивости саме Институције Омбудсмана потребна је стална едукација и балансирање , допуне законских и других пратећих правних аката. Уз овакав значајан напредак модерне технологије и заштитник грађана уграђује и прати такође најновија високо постављене стандарде функционисања локалне самоуправе и веће видљивости. Тражити одговоре на питања колико су грађани упознати са постојањем институције Заштитника грађана/грађанки и који проценат грађана /грађанки има потребе за обраћањем овој институцији. Одговоре на ова и многа друга поменута питања изискују да се рад и канцеларија институције стално унапређује , модернизује. Наша Београдска - централна градска општине Савски венац треба да настави са успешном комуникацијом са грађанима и да се стално усавршава и прилагођава , пре свега, што више , управо мишљењу грађана, а тиме у многоструком допринесе бољој заштити права грађана, која је и сада на завидном нивоу.

У Београду, 25.02.2019. године

Др Светислав Миловановић

Заштитник грађана/грађанки

Град Београд,

Градска општина Савски венац